

Sociale Veiligheid en Gedragsprotocol De Rank

Doelen

- Kinderen en leerkrachten voelen zich veilig op school (sociaal, psychisch en fysiek).
- Kinderen, leerkrachten, directie, kanjercoördinator en ouders weten wat ze kunnen doen ter preventie van onveilige situaties en hoe ze kunnen handelen als het toch onveilig wordt.

De uitgangspunten

School is bedoeld om te leren. Dit kan alleen als kinderen zich veilig voelen op school. We gebruiken de Kanjertraining om bovenstaande doelen te bereiken.

Visie vanuit de Kanjertraining:

1. *We willen te vertrouwen zijn*

De meeste mensen willen te vertrouwen zijn. Op die manier willen we gezien, gehoord en begrepen worden. We gaan daarom uit van elkaars goede bedoelingen en kijken met vertrouwen naar elkaar en de kinderen. Ons uitgangspunt is daarbij dat je jezelf mag zijn. Doe je niet anders voor dan wie je werkelijk bent, zoals je bent is het goed. En daarmee ben je te vertrouwen.

2. *We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de opvoeding van de kinderen*

We verwachten dat ouders school vertrouwen en ondersteunen. Een goede opvoeding richt zich op fundamentele menselijke waarden zoals: liefde, vertrouwen, mededogen, toewijding, verantwoordelijkheid en betrokkenheid in de breedste zin van het woord. Daarom moeten wij, ouders en leerkrachten, duidelijke leiders zijn voor kinderen.

3. *We geven het goede voorbeeld*

De kinderen voelen zich veilig als wij het goede voorbeeld geven:

- We gaan respectvol met elkaar om.
- We spreken respectvol over elkaar en de kinderen, ook op sociale media
- Indien zich een probleem voordoet of als we ons zorgen maken, dan overleggen we met elkaar. We zoeken een oplossing die goed is voor alle betrokkenen

Preventief

Inhoud Kanjertraining

We bespreken en oefenen met gedrag door middel van de volgende materialen. Deze zijn van toepassing op de kinderen, maar net zo goed op ons als volwassenen. Omdat kinderen gedrag van ons nadoen, is het van belang dat wij (ouders en het team) het goede voorbeeld geven.

1. De petten

Om in gesprek te gaan over gedrag maken we vanuit de Kanjertraining gebruik van petjes met vier verschillende kleuren. Wanneer zich een probleem of stressvolle situatie voordoet hebben we een keuze om verschillend te reageren. We maken kinderen bewust van hun gedrag en oefenen met nieuw gedrag. Kinderen kunnen zo leren kiezen voor gedrag dat bij hen past en dat prettig is voor henzelf en de ander.

Wanneer je doet als een kanjer, of als de witte pet, dan doe je als jezelf, je bent te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Je toont respect voor jezelf en de ander. Jezelf zijn betekent ook: vervul de rol die bij je past. Dus moeder: wees moeder. Leerkracht: wees leerkracht. Je bent geen vriendje van het kind. En laat het kind ook kind zijn.	<i>De witte pet is de pet van vertrouwen en jezelf zijn. Samen met de gele, rode en blauwe pet zie je dan...</i>
Je kunt jezelf zijn in combinatie met de blauwe pet. De blauwe pet staat voor kracht. Dan reageer je op een prettig stoere manier. Je durft ruimte in te nemen. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je geeft je grenzen aan. Je maakt plannetjes, toont initiatief. Zolang naast de blauwe pet ook de witte van het vertrouwen aanwezig is, is het gedrag prettig voor jezelf en de ander. Voor ouders en leerkrachten betekent dit dat je positief leiderschap laat zien. Je durft grenzen te stellen en duidelijk te zijn vanuit het vertrouwen dat de meeste mensen het goed bedoelen.	<i>De witte pet in combinatie met de blauwe pet staat voor:</i> • <i>vertrouwen</i> • <i>duidelijk</i> • <i>doorzetter</i> • <i>leiderschap</i>
De rode pet in combinatie met de witte pet staat voor humor. Je maakt grapjes die leuk zijn voor iedereen. Je doet optimistisch, vrolijk, relativerend, luchtig, handelt met levensvreugd. Voor ouders en leerkrachten betekent dit dat je humor gebruikt in je opvoeding en speels kunt zijn: je kunt spelen met kinderen en je kunt relativeren. Je toont optimisme en vrolijkheid.	<i>De witte pet in combinatie met de rode pet staat voor:</i> • <i>vertrouwen</i> • <i>vrolijk</i> • <i>humor</i> • <i>positief denken</i>

Handelen we met de wit-gele pet, dan geven we ruimte aan de ander. We luisteren, zorgen, tonen interesse, zijn rustig, vriendelijk en bescheiden. Voor ouders en leerkrachten betekent dit dat je betrokkenheid toont, luistert naar kinderen en wilt weten wat hun behoefte is. Je toont empathie.	<i>De witte pet in combinatie met de gele pet staat voor:</i> • <i>vertrouwen</i> • <i>vriendelijk</i> • <i>bescheiden</i> • <i>behulpzaam</i>
---	--

Alle kleuren petten hebben hun valkuil wanneer de witte pet van vertrouwen wegvalt. Als we niet meer met vertrouwen naar elkaar of naar onszelf kijken, komen we terecht in wantrouwen. Bij de ene persoon of in de ene situatie uit dit zich in te krachtig gedrag (blauwe pet), bij een ander in te onderdanig, angstig gedrag (gele pet) en bij weer een ander in clownesk meeloopgedrag (rode pet).

In het aanspreken van kinderen gebruiken we pettentaal. Voorbeelden hiervan: "Welke pet heb je nu op? Hoe kun je de witte pet erbij opzetten?" "Ik zie een heleboel witte petten!" "Wil je te vertrouwen zijn? Doe dan als de witte pet." De pettentaal helpt ons om zonder oordeel het kind op zijn gedrag aan te spreken. Een pet wordt nooit aan een kind gekoppeld, maar aan gedrag. Gedrag kan je veranderen. Een kind doet als een rode pet op een moment en is de rode pet niet.

2. De Smileyposter

Welk gedrag willen we wel en niet op school? Waar ligt de grens? De smileyposter geeft hier handvatten voor. Wij willen kinderen leren om rekening met elkaar te houden. Let dus een beetje op de gevoelens van de mensen om je heen. Check even of de ander zich nog goed voelt bij jouw gedrag. Andersom geldt ook: het is jouw verantwoordelijkheid om aan te geven wanneer je je ergens niet prettig bij voelt. De meeste mensen bedoelen het goed, maar het gaat wel eens mis. Je helpt de ander door je grens aan te geven: "Ik vind het vervelend als je ... doet. Wil je dat anders doen?"

Als we ons zorgen maken om een kind, dan overleggen we respectvol met de kinderen, ouders en de leerkracht. We geven elkaar feedback. Dat betekent dat we op het schoolplein of via internet niet slecht spreken over een ander: We gaan met die ander in gesprek. Kortom: We spreken met respect over en met elkaar.

We zoeken een oplossing die goed is voor het kind, de klasgenoten, de ouders en de

school. Soms bedoelt de ander iets goed, maar ervaar je het vervelend. We geven dan rustig onze grens aan, zodat de ander rekening met je kan houden.

3. De Afsprakenposter

Als leidraad voor hoe wij op school met elkaar om willen gaan, gebruiken we de volgende vijf uitgangspunten van de Kanjertraining. Op school zijn deze uitgangspunten op de kanjerafsprakenposters zichtbaar gemaakt. De kleuren verwijzen naar de petten.

voorbeeld afsprakenposter middenbouw

Curatief

Wat doen we als het toch mis gaat en hoe doen we dat?

Het is normaal dat kinderen af en toe 'last' hebben van elkaar. Dit gebeurt thuis en op school. Kinderen willen spelen met hetzelfde speelgoed, willen rustig werken terwijl een ander door de klas roept., of willen met hetzelfde kind spelen. Kortom: er ontstaat gedoe. Dit zijn voor kinderen allemaal leermomenten. In het volwassen leven moeten wij immers ook leren omgaan met onze behoeftes en die van anderen. We zullen onze grenzen en wensen moeten aangeven. We gebruiken hiervoor de conflictposters en de bijbehorende oefeningen om de kinderen hierbij handvatten te geven.

Is er sprake van meer dan 'last hebben' van elkaar, dan spreken we van grensoverschrijdend gedrag.

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Grensoverschrijdend gedrag kan op verschillende manieren plaatsvinden: verbaal, fysiek, materieel. Het kan bijvoorbeeld gaan om pesten, agressief gedrag, spullen kapot maken of stelen, discriminatie en seksuele toenadering of intimidatie. Het gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn, maar degene die er mee wordt geconfronteerd ervaart het als ongewenst en onaangenaam.

Fysieke veiligheid in gevaar?

Als een kind of ouder grensoverschrijdend gedrag vertoont, is het eerste wat van belang is: Is de fysieke veiligheid in het geding van de leerkracht, het kind of de omstanders?

In dat geval gaan we niet eerst begrijpen en rustig in gesprek, het is dan een kwestie van handelen en grenzen stellen. Veiligheid staat voorop. Het heeft altijd de voorkeur om van kinderen af te blijven als leerkracht. Indien er echter geen alternatief is, is het ook de plicht om in te grijpen om gevaar te voorkomen. Dus vechtende kinderen uit elkaar halen nadat je duidelijk hebt gezegd: Uit elkaar nu!

De gedragsladder

Natuurlijk houden we ons aan de regels. Maar wat gebeurt er als de regels worden overtreden en er sprake is van grensoverschrijdend gedrag?

Om de fases voor kinderen, leerkrachten en ouders inzichtelijk te maken, gebruiken we de gedragsladder. Wat onder grensoverschrijdend gedrag valt is ter beoordeling van de school.

De gedragsladder voor groep 5 t/m 8

Zo doen wij het op De Rank

Fase 1	Fase groen 	Op onze school volgen we de kanjerregels.
Fase 2	Fase geel 	→ Het kind overtreedt een van de kanjerregels en krijgt een waarschuwingsblad. → De ouders worden telefonisch uitgenodigd om met leerkracht en kind gesprek te voeren. Het waarschuwingsblad wordt samen ingevuld en ondertekend. → De leerkracht scant het blad en maakt een aantekening in Parnassys. → Het waarschuwingsblad kan maximaal 2x per half jaar worden gegeven.
Fase 3	Fase oranje 	→ De ouders worden telefonisch uitgenodigd om met leerkracht en kind gesprek te voeren. Het waarschuwingsblad wordt samen ingevuld en ondertekend. → De leerkracht scant het blad en maakt een aantekening in Parnassys. → De ib-er en teamleider worden geïnformeerd. → Het kind zit de rest van de dag in een groep van een ander leerjaar en indien nodig langer. → Het waarschuwingsblad kan maximaal 1x per jaar worden uitgedeeld.
Fase 4	Fase rood 	→ De ouders worden telefonisch uitgenodigd om met leerkracht, teamleider en kind gesprek te voeren. Het waarschuwingsblad wordt samen ingevuld en ondertekend. → Kind zit minimaal twee dagen niet in de groep. → Het waarschuwingsblad kan maximaal 1x per jaar worden uitgedeeld.
Fase 5	Fase paars	Er is sprake van directe onveiligheid. Het kind wordt geschorst nadat er een gesprek is geweest met de directie en de ouders.

De gedragsladder voor groep 5 t/m 8

Zo doen wij het bij de TSO

- Alle kinderen blijven op het plein
- Worden de TSO krachten netjes aangesproken.
-

Fase 1	Code groen 	→ We volgen de kanjerregels en de basisregels op het schoolplein (afsprakenposter en conflictposter). → Alle kinderen blijven op het plein → De TSO krachten worden netjes aangesproken. → De TSO krachten zijn de baas.
Fase 2	Code geel 	→ De basisregels worden herhaaldelijk overtreden. → Er wordt een gesprek gevoerd met ouder, kind, TSO en de coördinator TSO. → Er wordt een gele kaart gegeven en een notitie gemaakt in Parnassys. → Bij herhaling van dit gedrag volgen er passende maatregelen in samenspraak met de TSO coördinator.